

บทบาทของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 4.0

ตามนโยบายของรัฐบาล

ROLES OF DEPARTMENT OF INDUSTRIE PROMOTION FOR STEERING OF THAILAND 4.0 ACCORDING TO POLICY OF THE GOVERNMENT.

ณัฐพงษ์ จตุรชาติสุคนธ์* ศรุดา สมพอง**

Nuttapong Jaturachadsukol, Saruda Sumpong

Received: June 01, 2019

Revised: June 15, 2019

Accepted: June 28, 2019

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการปฏิบัติการเชิงรุกของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเชิงรุก ให้สอดคล้องกับนโยบายประเทศไทย 4.0 2) เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่ส่งเสริมในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเชิงรุก ให้สอดคล้องกับนโยบายประเทศไทย 4.0 และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาบทบาทของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศไทย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นวิธีการเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ของการเปลี่ยนแปลงองค์การด้านกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม โดยใช้วิธีการหลากหลายเพื่อเก็บข้อมูลสำหรับผลการวิจัยในครั้งนี้ มีข้อค้นพบโดยสรุป กล่าวคือ

ประการแรกด้านข้อกฎหมายของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม คือ ต้องมีการปรับแก้กฎหมายและกฎระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนากรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เพราะหากยังไม่มีมีการปรับแก้ในลักษณะดังกล่าว การเปลี่ยนผ่านไปสู่รัฐบาลดิจิทัลจะเป็นไปได้ยาก นอกจากนี้ การปรับแก้กฎหมายและกฎระเบียบเพื่อให้สามารถดำเนินต่อไปได้ด้วยดีนั้น ไม่ใช่เพียงแต่ต้องแก้กฎหมายและ

* Doctoral of Ph.D. Program in Philosophy (Public Administration), Graduate School, Western University.

** Department of Public Administration, Graduate School, Western University.

กฎระเบียบเท่านั้นแต่ยังคาบเกี่ยวไปถึงกฎหมายและกฎระเบียบด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องมีการทบทวนไปพร้อม ๆ กัน

ประการที่สองด้านการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน คือ จะต้องปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงานของภาครัฐ ให้เกิดการบูรณาการการทำงานในลักษณะข้ามกระทรวง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ต้องบูรณาการการทำงานร่วมกันในลักษณะที่เป็นองค์รวมแทนที่การทำงานแบบแยกส่วนดังที่เคยปฏิบัติในช่วงที่ผ่านมาเพื่อให้กลไกต่าง ๆ สามารถทำงานได้อย่างสมดุลและมีประสิทธิภาพ โดยมีการกำหนดเจ้าภาพรับผิดชอบในแต่ละภารกิจเมื่อมีการทำงานร่วมกันหรือเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ

ประการที่สามด้านการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยี คือ ต้องมีการทำสิ่งต่างๆ ด้วยวิธีใหม่ๆ การสร้างสรรค์การพัฒนาต่อยอดการเปลี่ยนแปลงทางความคิดการจัดการการผลิตกระบวนการระบบโครงสร้างองค์กรรูปแบบธุรกิจเพื่อที่จะสร้างมูลค่าใหม่ๆ สำหรับลูกค้าและผลตอบแทนทางการเงินให้กับธุรกิจโดยเป็นที่ยอมรับต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ไม่ขัดต่อหลักศีลธรรมจรรยาบรรณ ขนบธรรมเนียม ประเพณีต่างๆ ทั้งนี้ก็มีการแยกแยะความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างการประดิษฐ์คิดค้นความคิดริเริ่มและนวัตกรรม

ประการที่สี่ด้านการพัฒนาคนแนวใหม่ คือ ต้องมีการพัฒนาคนแบบ Inside Out Approach ซึ่งเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาคนโดยมุ่งเน้นการพัฒนาจากภายใน (ทัศนคติ แรงจูงใจ อุปนิสัย) สู่การพัฒนาภายนอก (ความรู้ ทักษะ พฤติกรรม) การพัฒนาสิ่งที่อยู่ภายในใจของคนได้ การพัฒนาความรู้ทักษะ และพฤติกรรมของคนก็สามารถทำได้ง่ายขึ้นอย่างแน่นอน

คำสำคัญ : บทบาทของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อน ,นโยบายของรัฐบาล

ABSTRACT

The purposes of this research were the role of the Department of Industrial Promotion in driving Strategic 4.0 under this government policy is there are three primary areas of study: first, to explore the proactive actions of the Department of Industrial Promotion to drive the industry aggressively. To be in line with Thailand policy 4.0. To drive the industry aggressively. To comply with Thailand policy 4.0 and finally. Guidelines for developing the role of the Department of Industrial Promotion to drive the strategy of Thailand.

This study was qualitative research to describe the phenomenon of organizational structure change in accordance with current government policy.

Findings were as follows:

1. Law of the Department of Industrial Promotion is to amend the laws and regulations that facilitate the development of the Department of Industrial Promotion. Because there is no such adjustment. Transitioning to the digital government will be difficult, and legislative and regulatory reforms can continue to work. Not only the law and the rules have to be amended. It also overlaps with other relevant laws and regulations, which must be reviewed at the same time.

2. Development of competitiveness is the need to improve the way the government works. To integrate the work across the ministry. In particular, public agencies need to integrate their work in a holistic manner, instead of the fragmented work they have been doing in the past, so that the mechanisms can work in a balanced manner and Effective the host is responsible for each task when working together or systematically.

3. Development of technological innovation is the need to do things. In a new way, creation, development, change, thought change. Production Management, Process, Organizational Structure Business model to create new value. For customers and financial returns to the business, it is acceptable to society and the environment. It does not conflict with morals, ethics, traditions, and customs. During the invention Initiatives and Innovation.

4. Development of new people requires the development of a person with an internal outlook, which is a human development strategy, focusing on internal development (attitudes, motives, habits) to external development (knowledge, skills, behavior). In the mind of the people already developing people's knowledge, skills and behaviors is certainly easier.

Keywords: Roles of Department of Industries, Policy Thailand 4.0, Government Policy.

1. บทนำ

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมเป็นหน่วยงานภาครัฐบาลที่มีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับดูแลภาคอุตสาหกรรมอย่างบูรณาการและเป็นระบบ สนับสนุน ส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาเจริญรุดหน้าสู่สากลอันนำไปสู่การแข่งขันในตลาดโลก รวมทั้งการกำหนดกลยุทธ์การพัฒนาภาคอุตสาหกรรมควบคู่ไปกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ตลอดจนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สอดคล้องตามแนวนโยบายของรัฐเพื่อการพัฒนาและสร้างสรรค์สังคมไทยให้เป็นที่ยอมรับในสังคมเศรษฐกิจอาเซียนในอนาคต (Ministry of Industry, 2011)

ในปี พ.ศ. 2559 กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม มีเป้าหมายการดำเนินงานด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรม เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมไทยไปสู่อุตสาหกรรม 4.0 ให้ประเทศไทยก้าวพ้นการติดกับดักประเทศรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้วที่มีรายได้สูง โดยได้มีนโยบายให้กระทรวงอุตสาหกรรมปรับภารกิจจากเดิมที่รองรับเพียง 10 กลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายของรัฐบาลซึ่งยังไม่ครอบคลุมอุตสาหกรรมทั้งหมด โดยจะเพิ่มอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์และอุตสาหกรรมบริการไปสู่การสร้าง 5 คลัสเตอร์อุตสาหกรรมที่ประกอบด้วย คลัสเตอร์เกษตร คลัสเตอร์สุขภาพ คลัสเตอร์ไฮเทค คลัสเตอร์ดิจิทัลและคลัสเตอร์อุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์ (Online Manager, 2016, 30 September)

สำหรับประเทศไทยมีความจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาภาคอุตสาหกรรมในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ การกำหนดยุทธศาสตร์ “ประเทศไทย 4.0” ในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางด้านเศรษฐกิจของประเทศไปสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม โดยมีฐานแนวคิดหลักคือ เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น เช่น เปลี่ยนจากการเกษตรแบบดั้งเดิมในปัจจุบันไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) หรือเปลี่ยนจาก Traditional SMEs หรือ SMEs ที่รัฐต้องให้ความช่วยเหลือตลอดเวลาไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Start ups ที่มีศักยภาพสูง (Prachachat Business Online, 2016, 24 May)

ดังนั้นการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมนับได้ว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทย กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจึงจำเป็นต้องมีการดำเนินการเชิงรุกในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรม 4.0 ให้สอดคล้องกับนโยบายประเทศไทย 4.0 เพื่อเป็นต้นแบบให้หน่วยงานที่สนใจนำไปเป็นข้อมูลปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อให้เกิดประโยชน์ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการปฏิบัติการเชิงรุกของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเชิงรุกให้สอดคล้องกับนโยบายประเทศไทย 4.0

2.2 เพื่อศึกษาองค์ประกอบที่ส่งเสริมในการขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเชิงรุก ให้สอดคล้องกับนโยบายประเทศไทย 4.0

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาบทบาทของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ประเทศไทย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย

การศึกษาด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่มุ่งศึกษาปรากฏการณ์ตามความเป็นจริง โดยใช้วิธีการหลากหลาย เพื่อรวบรวม แปลความ และการสังเคราะห์ข้อมูล (Inductive Approach) โดยได้ศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) และใช้เครื่องมือวิจัยเป็นแบบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) และหลักฐานอื่นๆที่เกี่ยวข้องนำมาดำเนินการบรรณาธิกรณ (Edit) และวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปการวิจัย ดังนี้ 1) การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) ได้วิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ โดยการทบทวนแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ดำเนินการศึกษาจากเอกสารทางวิชาการ ผลงานวิจัย บทความทางวิชาการต่างๆ รวมถึงจากการสืบค้นทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อทางเว็บไซต์ต่างๆ เพื่อให้ผู้วิจัยได้ข้อมูลที่ต้องการและจัดทำข้อมูลใหม่ให้ครอบคลุมกับความเป็นจริงมากที่สุด 2) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้วิจัยใช้เทคนิคในการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้าง (Semi – Structured Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) มีการออกแบบโครงสร้างของข้อคำถามต่างๆที่นำไปใช้ในการสัมภาษณ์ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในคำตอบที่ได้ และลดทอนข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องและคงสาระสำคัญสรุปเป็นของผลการศึกษาในที่สุด

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เพื่อความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือ (Reliability and Credibility) ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เฉพาะผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อกำหนดแต่ละกลุ่ม ซึ่งตรงตามตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์ที่อยู่ในองค์การหรือเกี่ยวข้อง ดังนี้

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่ 1 เป็นกลุ่มผู้บริหารระดับนโยบายของประเทศ/หรือผู้แทนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม, ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม, อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, ประธานสภาอุตสาหกรรม

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่ 2 เป็นกลุ่มผู้บริหารระดับนโยบายองค์กร/หน่วยงาน/หรือผู้แทนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ว่าการนิคมอุตสาหกรรม, สภาอุตสาหกรรมจังหวัด

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักที่ 3 เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญภาคประชาสังคม (Stakeholders) ได้แก่ ผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรม, สภานายจ้าง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต การทดลอง การทดสอบหรือการวัดจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นกระบวนการสร้างข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เป็นการเลือกอย่างเจาะจงโดยคำนึงถึงจุดมุ่งหมายในการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ ข้อมูลต่างๆ ที่มีผู้เก็บหรือรวบรวมไว้ก่อนแล้ว เช่น สถิติจากหน่วยงาน และเอกสารทุกประเภท กระบวนการวิจัยโดยการศึกษาวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) หรือรายละเอียดที่ผู้อื่นรวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ มีการให้รหัสข้อมูลโดยการแตกข้อมูลออกเป็นส่วนๆ ตามความหมายเฉพาะของแต่ละส่วน และนำข้อมูลที่ใส่รหัสเข้ารวมกลุ่มตามประเด็นการวิเคราะห์ เพื่อตีความผลการวิจัย การสร้างข้อสรุปและยืนยันผลการวิจัย

3.4 การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

เป็นวิธีการเพื่อหาความน่าเชื่อถือ (Credibility) ของการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ทั้งความเที่ยงตรง (Reliability) และความถูกต้อง (Validity) ดังนั้นในการตรวจสอบข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆ นั้น ผู้วิจัยได้ใช้เวลาในการสังเกตและศึกษา ปรากฏการณ์ในการปฏิบัติงานของพื้นที่ที่ศึกษาด้วยการสังเกตอย่างต่อเนื่อง (Persistent Observation) มีการตรวจสอบกับแหล่งอ้างอิงที่น่าเชื่อถือได้ (Referential Adequacy) และการตรวจสอบแบบสามเส้าเชิงวิจัยคุณภาพ (Triangulation) ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบจากมุมมองหลายๆ ด้านในหลายมิติ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ผลการวิเคราะห์ตลอดจนผลของการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) เป็นการตรวจสอบความถูกต้องโดยเปรียบเทียบจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง (Triangulation of Data Sources) เป็นการศึกษาจากผู้ให้ข้อมูลในประเด็นเดียวกันซึ่งให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในแต่ละราย โดยผู้วิจัยนำข้อมูล

ดังกล่าวมาเทียบเคียงว่ามีความคล้ายคลึงกันและเป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องตรงกับความจริงมากที่สุด

การตรวจสอบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) คือ การใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ กันเพื่อรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกัน หรือการเปรียบเทียบจากการใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายๆ วิธี (Triangulation of Methodological) การวิจัยครั้งนี้มีการเก็บ รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เจาะลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสนทนากลุ่ม จึงเป็นการอุดช่องว่างในการเก็บข้อมูลซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกันในแต่ละวิธี

4. สรุปผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นว่าการศึกษาในช่วงที่ประเทศไทยมีรัฐบาลที่มาจากการยึดอำนาจเป็นการแก้ไขปัญหาสังคมแบ่งฝ่ายในช่วงยึดอำนาจการปกครองประเทศไทยมีปัญหาการแบ่งแยกทางความคิดทำให้เกิดรัฐบาลที่มาจากการศึกษาและนำไปสู่การมีคณะรักษาความสงบสุขเรียบร้อยแห่งชาติภายใต้การนำของพล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้มีการยึดอำนาจในปี 2557 ซึ่งทำให้มีการปรับโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงานรวมถึงกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ในการศึกษาของผู้วิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่องบทบาทของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 4.0 ตามนโยบายของรัฐบาล หลังจากการเข้าบริหารประเทศรัฐบาลได้ประกาศแผนยุทธศาสตร์การพัฒนชาติ 20 ปีหรือไทยแลนด์ 4.0 ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประเทศและในปัจจุบันมีการประกาศใช้แผนที่ 12 ซึ่งมีวาระ 5 ปี แต่ได้มีการวางกรอบการพัฒนาต่อเนื่องถึง 20 ปี และมีการประกาศรัฐธรรมนูญปี 2547 ซึ่งเป็นฉบับชั่วคราว กำหนดให้มีสภาพัฒนาการแห่งชาติดำหน้าที่ศึกษา เสนอแนวทางให้นำไปสู่การปฏิรูปประเทศด้านต่างๆ ถึง 11 ด้าน จึงเป็นช่วงแห่งการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยในด้านแนวคิดด้านการพัฒนาซึ่งนำไปสู่ความสนใจของผู้วิจัยในภาคอุตสาหกรรมซึ่งมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม รวมไปถึงระบบราชการ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลของการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเครื่องยนต์สำคัญ มุ่งสู่การนำประเทศไทยในการเพิ่มขีดความสามารถและศักยภาพการแข่งขันในระดับนานาชาติ ซึ่งประเทศไทยได้มีโมเดลการพัฒนาทางเศรษฐกิจ ซึ่งมุ่งสู่การเพิ่มขีดความสามารถของภาคอุตสาหกรรมอันเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ

บทบาทของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมกับแนวทางการพัฒนาด้านข้อกฎหมายของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ความสามารถในการแข่งขันแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีและแนวทางการพัฒนาคนแนวใหม่ ดังนี้

4.1 แนวทางข้อกฎหมายของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ปัญหาในเรื่องการยอมรับการใช้แรงงานให้เป็นไปอย่างเป็นรูปธรรมและเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปสมควรปรับปรุงบทบัญญัติต่างๆ เกี่ยวกับการใช้แรงงานให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เช่น การให้อำนาจแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงเพื่อให้ความคุ้มครองแก่การใช้แรงงานบางประเภทเป็นพิเศษกว่าการใช้แรงงานทั่วไป การห้ามมิให้นายจ้างเลิกจ้างลูกจ้างซึ่งเป็นหญิงเพราะเหตุมีครรภ์ การให้ลูกจ้างซึ่งเป็นเด็กมีสิทธิลาเพื่อศึกษาอบรม การให้นายจ้างจ่ายเงินทดแทนการขาดรายได้ของลูกจ้างในกรณีที่นายจ้างหยุดประกอบกิจการ การกำหนดเงื่อนไขในการนำหนี้บางประเภทมาหักจากค่าตอบแทนการทำงานของลูกจ้าง การจัดตั้งกองทุนเพื่อสงเคราะห์ลูกจ้างหรือบุคคลซึ่งลูกจ้างระบุให้ได้รับประโยชน์หรือในกรณีที่มิได้ระบุให้ทายาทได้รับประโยชน์จากกองทุนเพื่อสงเคราะห์ลูกจ้างของลูกจ้างที่ถึงแก่ความตาย ตลอดจนปรับปรุงอัตราโทษให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

4.2 แนวทางการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน ชีตความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้านแล้ว ไทยมีความสามารถในการแข่งขันสูงกว่าอินเดีย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ในขณะที่ด้อยกว่าสิงคโปร์ จีนและมาเลเซีย ซึ่งจุดแข็งของประเทศไทยอยู่ทางด้านขนาดของตลาดเสถียรภาพทางเศรษฐกิจโครงสร้างพื้นฐาน และประสิทธิภาพของตลาดแรงงาน ในขณะที่ความพร้อมด้านเทคโนโลยีสถาบันเสถียรภาพทางการเงิน การศึกษาและโครงสร้างพื้นฐานคือจุดอ่อนของไทยแนวนโยบายเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของไทยจะต้องนำเอาจุดแข็งและจุดอ่อน โอกาสและปัจจัยเสี่ยงของความสามารถในการแข่งขันของไทยมาพิจารณากลยุทธ์สำหรับแนวนโยบายดังกล่าว เช่น การขยายการส่งออกโดยเฉพาะสินค้าเกษตรไปสู่ตลาดใหม่ที่มีศักยภาพ โดยเน้นผลิตภัณฑ์ที่มีการเพิ่มมูลค่า ในขณะเดียวกัน ควรเร่งสนับสนุนการศึกษาและวิจัยการนำสินค้าเกษตรที่ล้นตลาดมาใช้เป็นพลังงานทดแทน การพัฒนาระบบขนส่งทางรางให้ทันสมัยขึ้น เช่น นำรถไฟความเร็วสูงมาใช้วิ่งระหว่างเมืองใหญ่ๆ ของแต่ละภาค เพื่อให้เป็นทางเลือกสำหรับการเดินทางและขนส่งภายในประเทศในขณะเดียวกันก็หันมาศึกษาการใช้พลังงานแนวใหม่สำหรับการขนส่งทางราง เพื่อลดการพึ่งพาพลังงานรูปแบบเก่า อีกทั้งใช้มาตรการทางภาษีเพื่อจูงใจการใช้พลังงานทางเลือก การส่งเสริมและให้ความรู้การใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกแก่ผู้ประกอบการ และการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศในระดับเวทีโลก เพื่อจัดการกีดกันทางการค้าการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและการเมืองไทยทำให้ผู้ประกอบการ SMEs จำเป็นต้องหันมาให้ความสำคัญในการปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิต คุณภาพสินค้า การบริหารการเงิน กลยุทธ์การตลาดและขยายสินค้าส่งออกของไทยให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งทั้งภายในและภายนอกประเทศให้มากยิ่งขึ้น และเพื่อเป็นการปรับปรุงศักยภาพใน

การแข่งขันของธุรกิจ SMEs ให้สามารถทัดเทียมกับนานาชาติ และเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการแข่งขัน กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจึงได้จัดโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อยกระดับความสามารถการแข่งขัน (Manufacturing Development to Improve Competitiveness Programme - MDICP) มีเป้าหมายหลักคือ การพัฒนาอุตสาหกรรม SMEs ของไทยให้เข้าสู่ระบบการค้าสากลและสามารถสร้างสมรรถนะในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน กำหนดแผนงานหลักไว้ดังนี้คือ (1) แผนงานการพัฒนาและปรับปรุงส่วนของการผลิตให้ทันสมัย (2) แผนงานยกระดับมาตรฐานกิจการผลิตภัณฑ์ให้เป็นระบบสากล (ISO, QS หรืออื่นๆ) (3) แผนงานเพิ่มความสามารถทางการวางแผนและจัดการเทคโนโลยี (4) แผนงานเสริมสร้างความสามารถทางการบริหารการเงินและการลงทุน และ (5) แผนงานเพิ่มสมรรถนะการจัดการเชิงกลยุทธ์และการตลาดในและต่างประเทศ

4.3 แนวทางการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยี การนำนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาการผลิตให้มีผลิตภาพเพิ่มขึ้นเพื่อให้สามารถสร้างสมรรถนะในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน การพัฒนาระบบการผลิตให้มีประสิทธิภาพเป็นการลดต้นทุนและแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพ นวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นนี้จะมีส่วนอยู่ในการผลิตภัณฑ์ เครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต กระบวนการผลิตหรือวิธีการทำงานซึ่งขึ้นอยู่กับความพร้อมของกิจการ การพัฒนาการจัดการเทคโนโลยีเชิงนวัตกรรมเป็นการเพิ่มความสามารถของสถานประกอบการในการวิเคราะห์ความต้องการ การวางแผนการเลือกใช้และการจัดการเทคโนโลยีอย่างเหมาะสมและการพัฒนาทางเทคโนโลยีการผลิต โดยมุ่งเน้นการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีเชิงรุกและมีศักยภาพโดดเด่นในการเพิ่มอัตราการผลิต การลดต้นทุนและการลดของเสียผู้ประกอบการจะมีทักษะความรู้ในการวางแผนและจัดการเทคโนโลยีเชิงนวัตกรรมอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ เช่น การพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีกระบวนการผลิต เทคโนโลยีอัตโนมัติและเทคโนโลยีประหยัดพลังงาน เป็นต้น เพื่อยกระดับความสามารถของสถานประกอบการในระยะสั้นและระยะยาว การพัฒนาผู้ประกอบการให้มีศักยภาพทางด้านประสิทธิภาพการผลิตและระบบเทคโนโลยีเชิงนวัตกรรมการผลิตในระดับสากล โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือผู้ประกอบการ อุตสาหกรรมการผลิตทุกประเภท ทายาทและหุ้นส่วนโดยต้องอาศัยความร่วมมือสามฝ่ายคือ ภาครัฐ โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ภาคธุรกิจโดยผู้ประกอบการ และสถาบันการศึกษา ร่วมกันพัฒนาอุตสาหกรรมโดยเน้นการสร้างนวัตกรรมและการจัดการเทคโนโลยีในการผลิต เพื่อผลักดันให้เกิดผลลัพธ์ในด้านการเพิ่มอัตราการผลิต การลดต้นทุนและสร้างมูลค่า โดยผ่านกระบวนการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการและมีพี่เลี้ยงให้คำปรึกษาแนะนำการทำงานให้เป็นไปตามแผนงาน เพื่อผลักดันและเพิ่มแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการมุ่งเน้นสู่ความสำเร็จ โดยการ

เรียนรู้ตัวเองทางด้านทัศนคติและการบริหารธุรกิจตลอดจนเชื่อมโยงให้เกิดพันธมิตรทางธุรกิจภายในรุ่น รวมทั้งการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเชิงนวัตกรรมในการผลิตที่เหมาะสมกับองค์กรและจัดทำแผนที่เส้นทางเทคโนโลยี เป็นต้น

4.4 แนวทางการพัฒนาคนแนวใหม่ การพัฒนาศักยภาพของบุคลากรคนไทยการยกระดับสมรรถนะเพื่อรองรับอนาคตและเป็นแนวทางในการพัฒนากำลังคน ตอบโจทย์ประเทศไทย 4.0 การสร้างโอกาสให้กำลังคนสามารถปรับตัวและส่งเสริมให้เกิดการผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพตอบสนองความต้องการของภาคอุตสาหกรรม ยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมไทย 4.0 เป็นส่วนที่สำคัญในการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจตามโมเดลประเทศไทย 4.0 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ดังกล่าว การพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะสูงสามารถสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีโครงสร้างแบบใหม่ตลอดจนสามารถส่งเสริมการบริการที่สร้างมูลค่าสูงถือเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งนอกจากนี้การปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจตามโมเดลประเทศไทย 4.0 ซึ่งมุ่งการพัฒนาไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) การเปลี่ยนแปลงเป็นวิสาหกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม และการสร้างบริการมูลค่าสูงจะส่งผลกระทบต่อโครงสร้างอุตสาหกรรมลักษณะงานลักษณะการจ้างงานรวมถึงสมรรถนะที่อุตสาหกรรมคาดหวังอันจะส่งผลกระทบต่อกำลังคนในภาคส่วนต่าง การพัฒนากำลังคนของประเทศ เพื่อสนับสนุนและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะโอกาสและความท้าทายในอนาคตที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ เพราะยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมไทย 4.0 เป็นส่วนสำคัญในการปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจตามโมเดลประเทศไทย 4.0 เพื่อให้บรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ดังกล่าว การพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะสูงสามารถสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีโครงสร้างแบบใหม่ตลอดจนสามารถส่งเสริมการบริการที่สร้างมูลค่าสูงขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างรายได้ทางสังคม

5. อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัยจากการศึกษา โดยแบ่งข้อมูลจากผลการวิจัยเพื่ออธิบายปรากฏการณ์บทบาทของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ 4.0 ตามนโยบายของรัฐบาลซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยที่ใช้วิธีการหลากหลายเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการเปรียบเทียบมุมมองจากหลายๆด้าน เพื่อความถูกต้องของการตีความปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นสำหรับผลการวิจัยในครั้งนี้ มีข้อค้นพบโดยสรุปดังนี้

5.1 ด้านข้อกำหนดของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม คือ ต้องมีการปรับแก้ข้อกำหนดและกฎระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนากรมส่งเสริมอุตสาหกรรม เพราะหากยังไม่มีมีการปรับแก้ในลักษณะดังกล่าว การเปลี่ยนผ่านไปสู่รัฐบาลดิจิทัลจะเป็นไปได้ยาก นอกจากนี้ การปรับแก้กฎหมายและกฎระเบียบเพื่อให้สามารถดำเนินต่อไปได้ด้วยดีนั้น ไม่ใช่เพียงแต่ต้องแก้กฎหมายและกฎระเบียบเท่านั้น แต่ยังคาบเกี่ยวไปถึงกฎหมายและกฎระเบียบด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องมีการทบทวนไปพร้อม ๆ กัน

5.2 ด้านการพัฒนาความสามารถในการแข่งขัน คือ จะต้องปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงานของภาครัฐ ให้เกิดการบูรณาการการทำงานในลักษณะข้ามกระทรวง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ต้องบูรณาการการทำงานร่วมกันในลักษณะที่เป็นองค์กรร่วมแทนที่การทำงานแบบแยกส่วนดังที่เคยปฏิบัติในช่วงที่ผ่านมาเพื่อให้กลไกต่าง ๆ สามารถทำงานได้อย่างสมดุลและมีประสิทธิภาพ โดยมีการกำหนดเจ้าภาพรับผิดชอบในแต่ละภารกิจเมื่อมีการทำงานร่วมกันหรือเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ

5.3 ด้านการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยี คือ ต้องมีการทำสิ่งต่างๆ ด้วยวิธีใหม่ๆ การสร้างสรรค์การพัฒนา ต่อยอด การเปลี่ยนแปลงทางความคิด การจัดการการผลิต กระบวนการระบบ โครงสร้างองค์กร รูปแบบธุรกิจเพื่อที่จะสร้างมูลค่าใหม่ๆ สำหรับลูกค้าและผลตอบแทนทางการเงินให้กับธุรกิจโดยเป็นที่ยอมรับต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ไม่ขัดต่อหลักศีลธรรม จรรยาบรรณ ขนบธรรมเนียม ประเพณีต่างๆ ทั้งนี้มักมีการแยกแยะความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างการประดิษฐ์คิดค้น ความคิดริเริ่ม และนวัตกรรม

5.4 ด้านการพัฒนาคนแนวใหม่ คือ ต้องมีการพัฒนาคนแบบ Inside Out Approach ซึ่งเป็นกลยุทธ์ในการพัฒนาคนโดยมุ่งเน้นการพัฒนาจากภายใน (ทัศนคติ แรงจูงใจ อุปนิสัย) สู่การพัฒนาภายนอก (ความรู้ ทักษะ พฤติกรรม) การพัฒนาสิ่งที่อยู่ภายในใจของคนได้แล้ว การพัฒนาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมของคนก็สามารถทำได้ง่ายขึ้นอย่างแน่นอน

6. ข้อเสนอแนะ

ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเชิงนโยบาย และเชิงปฏิบัติการ ดังนี้

6.1 ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1) ต้องยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น การสร้างอุตสาหกรรมใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง พร้อมกับการสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจแบบมีส่วนร่วม

2) ในการดำเนินงานต้องเชื่อมโยงเครือข่ายกำลังคนนวัตกรรม ริเริ่มช่องทางการแลกเปลี่ยนและการรวมกลุ่มของนักวิจัย นวัตกรรม ผู้ประกอบการ และนักลงทุน พร้อมสร้างการเข้าถึงองค์ความรู้และสิทธิบัตรสู่ภาคอุตสาหกรรม ในรูปแบบดิจิทัล

3) ควรเพิ่มการพัฒนาขีดความสามารถของภาคอุตสาหกรรมที่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมควรสนับสนุนให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาชาติ ฉบับที่ 12 ควรต้องมุ่งเน้นให้ความรู้กับผู้ประกอบการ SME

4) ควรเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันต่อการเปลี่ยนแปลงสู่โลกธุรกิจที่มีการพัฒนาของเครื่องจักรที่ทันสมัยให้ความรู้ด้านสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่ SME ของประเทศให้สามารถก้าวสู่ระดับสากล

6.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) ส่งเสริมการลงทุนของไทยในต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจไทย และเพิ่มบทบาทของประเทศไทยในเวทีโลกขั้นตอนการขอรับการส่งเสริมการลงทุน

2) ส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ โดยเฉพาะพื้นที่ชายแดนทั้งในและนอกนิคมอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน และรองรับการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

3) ส่งเสริมการลงทุนเพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการสร้างนวัตกรรม การสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ และการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

References

- Boonsri ,S.(2008). *New Public Management in Structural Organization*. Bangkok: Aksorn Pittaya Press. (in Thai).page.20
- Chandarasorn, V.(2008).*Theory of Public Policy to Practice*. Bangkok: Prikwhan Graphic. (in Thai).
- Christoph Knill & Jale Tosun. (2012). *Public Policy*. Palgrave Macmillan. New York, NY.
- Donald F. Kettl & James W. Fesler. (2005). *The Politics of The Administrative Process*. CQ Press. Washington, D.C.

- Drucker, Peter F. (2004). *The Practice of Management*. New York : Harper& Row, Publishers.
- Feigl, M.D. , Hill, J.W. and Boschmann, E. (2001) *Foundations of Life*, Macmilan Publishing Company, U.S.A.
- French, Wendell L. (2010). *Human Resources Management*. (3rd ed.) Boston, MA : Houghton Mifflin.
- Gurr, Gary Alan. (2012, June). Restructuring a Traditional Junior High School into A Community Based Intergenerational Learning Center: A Case Study of Public Agency Partnerships, *Dissertation Abstracts International*. 55 (12): 3961.
- Henri Fayol. (2004). *General and Industrial Administration*. New York : Pitman.
- Michael E. Porter. (2005). *Competitive Advantage. A Division of Simon & Schuster Inc.* New York, NY.
- Maharatsakul, P.(2006). *How to Strategic Management For Globalization Coping*. Quality, 12 (1998).
- Philip Kotler. (2017). *Marketing 4.0*. John Wiley & Sons, Inc., Hoboken, New Jersey.
- Pinaisub, B.(2012). *Trend of Organization Management and Personal Role Changing in Organization of Thailand in 2027*. Public Administration Faculty, NIDA.
- Public Sector Development Commission, Office of. *Thai Bureaucracy System in Developing Strategic Plan (2013-2018)*, Vision Print and Media Printed.(2013).
- Rakkhwamsuk, E.,(2016). *Qualitative Research, Principle and Practice*. Bangkok: Duan Tula Printed.(in Thai).
- Rakkhwamsuk, E.,(2017). *New Public Service by Provincial Parliamentary Office*, Humanities and Social Sciences Western University Vol.3 No.1 (January - April 2017).
- Sompong, S.,(2015). *The Following of Evaluation, Efficiency and Competency of Local Administration*, Office of the Decentralization Commission Prime Minister's Office.
- Sakvoravit, A., (2008). Competency Concept., *The Old Story We are Confused*: Chulalongkorn University.